

Inleiding

In dit jaaroverzicht staat samengevat welke initiatieven mede mogelijk zijn gemaakt met de steun van Charlie Braveheart in 2021.

De Stichting Charlie Braveheart steunt al enkele jaren meerdere organisaties die aansluiten bij de doelstelling van Charlie Braveheart. In dit overzicht zijn activiteiten opgenomen die afkomstig zijn vanuit rapportages en jaarverslagen van de desbetreffende organisaties.

De doelstelling van Charlie Braveheart is om behandelingen bij kinderen in de gezondheidszorg zo veel mogelijk dwang, pijn en stressvrij te maken. Uiteenlopend van de Spoedeisende hulp, tot aan de diverse andere afdelingen zoals Orthopedie, Brandwondbehandeling, Reumatologie, KNO en Oncologie. Een secundaire doelstelling is het creëren van een sterk draagvlak zodat deze missie voor een breed publiek bekend wordt. Dit gaat tevens om het zoeken

Organisaties

- Het PROSA-kenniscentrum is het expertisecentrum waar het gaat om het geven van onderwijs aan zorgprofessionals en ondersteunen van implementatie op het gebied van voorkomen van angst-, pijn- en gebruik van dwang. Zowel op non farmacologisch als farmacologisch gebied.

www.prosanetwork.com

- Skills4comfort geeft onderwijs in hypnotisch taalgebruik en is expert op het gebied van hypnose en non farmacologische technieken.

www.skills4comfort.nl

- Kind& Ziekenhuis is een stichting die al 40 jaar staat voor de rechten van het kind, zij zijn een partner van Charlie Braveheart die op meerdere vlakken ondersteund bij het genereren van aandacht voor zorg die vrij is van angst, pijn en dwang.

<https://kindenziekenhuis.nl/>

- Prinses Maxima centrum voor kinderoncologie
Is het centrum in Nederland voor behandeling en onderzoek op het gebied van kinderoncologie.

Activiteiten PROSA-kenniscentrum

Website

De website van PROSA heeft een belangrijke rol bij de voorbereiding van de deelnemers aan het onderwijs. In 2021 zijn er modules ontwikkeld die belangrijk zijn ter voorbereiding en follow up voor de deelnemers aan de cursus. De website is ook zo ingericht dat deelnemers binnen de community van PROSA-deelnemers en faculty vragen kunnen stellen en kennis kunnen delen. Hierdoor ontstaat een lerend netwerk. Charlie Braveheart ondersteunt PROSA om deze website door te ontwikkelen.

PROSA Basiscursus

Er zijn met steun van Charlie Braveheart in 2021 meerdere 3-daagse cursussen gegeven aan ca 80 medewerkers uit de gezondheidszorg afkomstig uit verschillende ziekenhuizen en gezondheidszorgorganisaties (Amsterdam UMC, UMCG, WKZ, Kinderthuiszorg, OLVG, Maasstad ziekenhuis, Erasmus UMC).

Door de steun van Charlie Braveheart kunnen ook de zorgprofessionals met een lager opleidingsbudget makkelijker deelnemen aan het onderwijs en is dit daarmee breder toegankelijk.

Uit tal van ziekenhuizen hebben zich inmiddels teams aangemeld om aan de cursussen in 2022 mee te doen, waaronder het Emma kindziekenhuis (Amsterdam UMC), Deventer ziekenhuis, OLVG, het AZ uit Brugge, het Spaarne Gasthuis, Wilhelmina Kinderziekenhuis, Martini ziekenhuis, Zuyderland Medisch Centrum, Julianakinderziekenhuis en Prinses Maxima Centrum.

Verhalen uit de praktijk

Een van de onderdelen waaruit te merken is dat de initiatieven van PROSA werken zijn de verhalen die je hoort van mensen die naar het PROSA-onderwijs zijn geweest en die dit toepassen.

Kleine initiatieven waar het vaak mee begint in de eigen werkomgeving.

Initiatieven waar wellicht door collega's die hier nog niet mee bekend zijn verbaasd naar gekeken kan worden maar voorbeelden die wel impactvol zijn en de dagelijkse praktijk anders helpen vormgeven.

Intervisie

Om verder te bouwen aan een lerend netwerk ook nadat men de 3-daagse basiscursus heeft gevolgd zijn er door het PROSA-kenniscentrum intervisie bijeenkomsten georganiseerd.

In deze bijeenkomsten worden casuïstieken (met inachtneming van privacy wet en regelgeving) besproken en volgens het 7P-model geanalyseerd.

Deze casuïstieken kunnen gaan over succesverhalen. Wat ging er goed in deze benadering en welke succesfactoren

Uit de praktijk

Een anesthesist heeft bij een meisje met een ontwikkelingsachterstand alles op alles gezet om toch een maatwerkoplossing te kunnen geven. Hierbij de omgeving en een geheel OK-team geënthousiasmeerd door op de drukke OK de time out procedure anders te organiseren dan met een geheel team over een kind te praten. One voice methode, lichten gedimd, aaien over een arm, niet gewaarschuwd voor de prik die zou komen maar alles zo gefaseerd en georganiseerd dat er rust ontstond en het meisje vrij van angst, ontspannen de ingreep kon ondergaan.

Charlie Braveheart jaaroverzicht 2021

zijn hieruit te identificeren voor alle deelnemers en faculty.

Ook worden complexe casuïstieken besproken waarin het niet goed ging. Hoe had er anders gehandeld kunnen worden zonder met een beschuldigende vinger te wijzen naar de professional. Door op deze wijze kennis en ervaring te delen binnen een bevlogen groep van PROSA-cursisten en faculty blijft iedereen van elkaar leren.

Ontwikkeling (film)materiaal

Voor het kenniscentrum zijn er een aantal tutorials gefilmd om kennis te delen met deelnemers, docenten, oud deelnemers.

Deze tutorials zijn gericht op praktische verrichtingen zoals welke posities samen met een ouder goed kunnen werken bij bijvoorbeeld een bloedafname, hoe pijnvrij een infuus geprikt kan worden met gebufferde lidocaïne, gebruik van MAD voor pijnstilling via neusspray en het gebruik van EMLA crème en Rapydan pleisters ter voorbereiding op een punctie.

COVID-vaccinatie

In oktober is er door het RIVM-toestemming gegeven om door sedatiespecialisten van de PROSA faculty in OLVG en MUMC COVID vaccinaties (Pfizer) mogelijk te maken bij kinderen met prikangst of een bijzondere voorgeschiedenis.

Dit is door de PROSA faculty in Maastricht in het MUMC en OLVG in samenwerking met de GGD georganiseerd.

De GGD Zuid-Limburg heeft zelfs de vaccinatie locatie in Maastricht behouden en niet verplaatst naar elders in Limburg. Zodat jong en oud met prikangst toch geholpen kan worden.

In de loop van december 2021 begin 2022 zal het ook mogelijk zijn om kinderen tussen de 5 en 12 jaar tegen COVID te vaccineren. Het PROSA-bestuur heeft op meerdere manieren aandacht gevraagd voor het zo pijn- en stressvrij laten verlopen van deze vaccinaties. Hier is de NvK (Nederlandse vereniging voor kindergeneeskunde) voor benaderd en door middel van een persbericht bedoeld voor een breder publiek.

Infographics

In samenwerking met Kind en Ziekenhuis en skills4comfort werd een [infographic](#) over positief en stress reducerend taalgebruik gemaakt in 2020 deze is in meerdere talen (Engels, Arabisch en Turks) vertaald in 2021.

Congressen, symposia en andere nascholingsmomenten

Hieronder staan slechts enkele van de congressen en symposia benoemd waar de Faculty van PROSA een bijdrage aan heeft geleverd waarbij het gaat over het onderwerp voorkomen van angst, pijn en dwang en welke mogelijkheden er bestaan om dit te voorkomen.

Deze bijdragen lopen uiteen van een korte lectures tot workshops, dag voorzitterschap en het geven van een dagdelen onderwijs.

Herhalingscursus Kindergeneeskunde 2021

Charlie Braveheart jaaroverzicht 2021

Facultyleden van PROSA (Paolo Valerio en Linda Schuiten) hebben op de jaarlijkse kinderartsen nascholingsweek van het Amsterdam UMC in het najaar van 2021 een lezing en workshop over procedureel comfortzorg bij kinderen gegeven.

[Symposium kinderverpleegkunde.nl](https://www.kinderverpleegkunde.nl)

Op 1 oktober 2021 is door de PROSA faculty (Sharron van den Berg) een workshop gegeven op het symposium van kinderverpleegkunde.nl. Via dit platform wordt ook het onderwijs van PROSA actief gedeeld.

https://www.kinderverpleegkunde.nl/03_deskundigheidsbevordering/bijscholingen

Kaakchirurgie (NVAMK-congres)

Op 12 november 2021 is er door de PROSA faculty (Linda Schuiten) een lezing gegeven aan het jaarlijkse congres van de kaakchirurgie met de naam "help een kind in de stoel"

<https://5rfhacu.momice.events/>

FORTIOR

Door de PROSA faculty (Linda Schuiten en Vera Thomassen) is in 2021 ook bijgedragen aan een onderwijskundige dag bij FORTIOR (onderwijsinstituut voor mensen met een beperking) hierbij is het onderwijs toegespitst op belangrijke aspecten bij deze doelgroep.

<https://www.fortior.info/ons-verhaal/>

Kinderfonds

Dit is een symposium waar ook meerdere facultyleden van PROSA bij betrokken zijn. Vanuit de faculty hebben Piet Leroy en Linda Schuiten hier een bijdrage aan geleverd en onder andere het 7-P model toegelicht.

<https://kinderfondssymposium.nl/>

Publicaties en awareness

Praktische pediatrie

In juni 2021 is een artikel gepubliceerd waarin Piet Leroy uiteenzet welke essentiële componenten een rol spelen wanneer het gaat over het begeleiden en behandelen van een kind. Met de titel "Procedurele comfortzorg als missing link voor goede zorg" Hierin wordt ook het 7-P model toegelicht wat een basis vormt voor het onderwijs van het PROSA-kenniscentrum. <https://www.praktishepediatrie.nl/tijdschrift-elearning/editie/artikel/t/interview-met-piet-leroy>

Acta Pediatrica

In Juni 2021 is een artikel gepubliceerd door Giorgio Cozzi, Paolo Valerio en Robert Kennedy over het bufferen van lidocaïne bij IV cannulatie.

<https://onlinelibrary.wiley.com/doi/10.1111/apa.15526>

DOQ.nl

Charlie Braveheart jaaroverzicht 2021

Publicatie van een interview met Piet Leroy met de titel “*door een duurzame vertrouwensrelatie werken kinderen beter mee aan zorg*”

<https://www.doq.nl/door-een-duurzame-vertrouwensrelatie-werken-kinderen-beter-mee-aan-zorg/>

Stichting Kind & Ziekenhuis

In september 2021 is een interview met Piet Leroy gepubliceerd in het magazine en op de site van stichting Kind & Ziekenhuis. Onderwerp van dit interview: *Pijn en angst vermijden bij kinderen moet net zo'n belangrijk doel zijn als de medische verrichting zelf*

<https://kindenzorg.nl/procedureel-comfort-vereist-grondige-kennis-over-pijn-angst-focus-en-vertrouwen/>

Social media

Het PROSA-kenniscentrum is actief op social media onder andere op LinkedIn en op Instagram.

<https://www.linkedin.com/company/stichting-prosa-kenniscentrum/?viewAsMember=true>

Richtlijn ontwikkeling

In 2021 is er gestart met de herziening van de CBO-richtlijn “PSA op locaties buiten de OK”. De oude richtlijn dateert uit 2012 en leden van PROSA zijn hier nauw bij betrokken in de ontwikkeling en in de klankbordgroep. Daarnaast zal de richtlijn pijnmeting en behandeling bij kinderen worden herzien. Hiervoor zullen meerdere PROSA facultyleden in een klankbordgroep deelnemen.

Activiteiten Skills4comfort

Charlie Braveheart steunt het Prinses Maxima centrum voor kankeroncologie en de aangesloten shared care ziekenhuizen door de volgende activiteiten te ondersteunen:

Taal en hypnose trainingen in Prinses Maxima centrum voor kankeroncologie & Shared care ziekenhuizen

- 4 uren-trainingen aangepaste taal & Medische hypnose.
- 3-daagse medische hypnose cursus specifiek voor behandelaars.
- 2-uren intervisie trainingen voor professionals Maxima & shared care.
- Onderzoek naar effectiviteit van deze interventies en hoe implementatie geoptimaliseerd kan worden.

Filmmateriaal

De MEG foundation is een platform vanuit de Stanford University waar ook zeer veel video en audiomateriaal vrij beschikbaar is voor met name kinderen en ouders over hoe pijn werkt, wat kun je zelf doen om hier grip op te krijgen? Hoe kun je eenvoudig dagdromen/zelfhypnose toepassen. Samen met Skills4comfort is een van de filmpjes van de MEG foundation ingesproken in het Nederlands en nu vrij beschikbaar.

Jij bent de baas van jouw brein

You are the Boss of Your Brain

gerelateerd en de mate waarin zij mee beslissen en de “ervaren kwaliteit van zorg”. Andere belangrijke factoren die de “ervaren kwaliteit van zorg” positief beïnvloedde waren vriendelijkheid van zorgprofessionals, informatievoorziening en een kindgerichte omgeving.

Activiteiten K&Z

Focusgroepen

Stichting K&Z heeft verschillende onderzoeken gedaan naar de ervaringen en wensen van kinderen en ouders waar het gaat om voorkomen van angst, pijn en dwang. Dit is onder meer gedaan door informatie op te halen bij focusgroepen waardoor input kon worden meegenomen in o.a. richtlijnontwikkeling, standaarden en leidraden. Het heeft ook geholpen om een basis te ontwikkelen voor aanvullende producten/ initiatieven voor kind en gezin.

Infographics en aanvullende initiatieven

Er is een infographic gemaakt over de rechten van het kind (WGBO)

<https://kindenziekenhuis.nl/wp-content/uploads/2021/09/KZ-SAMEN-BESLISSEN-BIJ-DE-DOKTER-WGBO-KIND.pdf>

K&Z heeft in 2021 op meerdere momenten en via meerdere kanalen aandacht gevraagd voor procedurele comfortzorg (conform het 7P-model wat door Piet Leroy is ontwikkeld).

K&Z heeft binnen het netwerk uitgebreid aandacht besteed aan zowel de PROSA-courses als het PROSA-congres.

K&Z heeft samen met de Medisch Pedagogische Zorg de uitdagingen in Nederland in kaart gebracht en ondersteund deze beroepsgroep in het verstevigen van hun positie als ambassadeur voor traumavrije zorg.

Filmmateriaal en App

Een filmpje en app zijn ontwikkeld door Ferring pharmaceuticals en overgedragen naar kind en ziekenhuis om te helpen bij voorkomen van prikangst d.m.v. een filmpje en app met ontspanningsoefeningen.

Verkrijgbaar via App store

<https://apps.apple.com/nl/app/zoma-zoo/id1472499156>

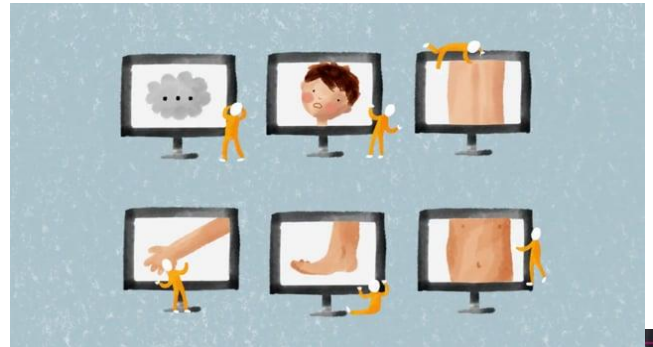
En google Play

Charlie Braveheart jaaroverzicht 2021

<https://play.google.com/store/apps/details?id=com.ferring.zomazoo&hl=nl&gl=US>

COVID

beleid

K&Z heeft succesvol gelobbyd voor een kindgericht coronabeleid, van het afschaffen van de diepe neustest, kindgerichte teststraten en procedures, tot het aandacht vragen voor de psychosociale impact van het coronabeleid (sluiting scholen) en van het afschalen van de kindzorg.

Zie ook onderstaande persberichten:

- <https://www.nu.nl/kind-gezin/6171225/kinderen-gaan-zichzelf-twee-keer-per-week-testen-hoe-help-je-ze.html?redirect=1>
- <https://www.nrc.nl/nieuws/2021/12/03/gezondheidsraad-coronavaccinatie-voor-jonge-kinderen-met-verhoogd-medisch-risico-a4067861>

Kind en ziekenhuis heeft via onderstaande kanalen gecommuniceerd over deze diverse projecten:

- Via artikelen
- Via nieuwsbrieven
- Via direct mailing zorgorganisaties
- Via spreken op Webinars, symposia en kennisdagen
- In de directe contacten met zorginstellingen
- Via de nationale media vooral op het gebied van kindgericht Coronabeleid

Dankzij Charlie Braveheart heeft K&Z het afgelopen jaar mooie stappen kunnen zetten om de kindzorg op meerdere vlakken te verbeteren en awareness te creëren voor het belang hiervan.

Prinses Maxima centrum voor kideroncologie

- Er is een angst pijn- en stress werkgroep ingericht, een samenwerking tussen de afdeling Psycho-oncologie, afdeling Anesthesie en Pijn en de afdeling Supportive Care , tezamen vallend onder de Unit Quality of Life.
- Er is een Prima-Pas ontwikkeld waarin onze patiënten en hun ouders, aangeven hoe zij het liefst ondersteund kunnen worden bij meer algemene en intrusieve medische handelingen. Deze Prima-Pas wordt gebruikt in zowel het Máxima als in onze shared care ziekenhuizen.
- In de afgelopen 2 jaar is de 3-daagse cursus Medische Hypnose, ontwikkeld door Arine Vlieger en Carla Frankenhuis, aangeboden aan professionals van het Maxima en onze Shared Care collega's. In totaal zijn er meer dan 150 professionals getraind, wat een belangrijk vliegwieleffect heeft op de interventies die worden ingezet op angst-pijn en stress in de shared care ziekenhuis voor kinderen met Kanker maar ook voor de kindergeneeskunde in algemene zin aldaar.

Charlie Braveheart jaaroverzicht 2021

- Een groep professionals van het Máxima heeft de 3-daagse cursus van PROSA gevolgd met als gevolg dat er een meerjarig interventie-programma is beschreven. Belangrijke elementen hierin zijn onderwijs over kind- en gezinsontwikkeling en contact met name, positief taalgebruik, (cognitieve) afleidende taken, de integrale behandeling en inzet van prémedicatie en sedatie.
- Inrichting van een Vasculair Access team waarin alle professionals integraal samenwerken op het gebied van angst- pijn en stressreductie.

Wulf van Alkemade
Voorzitter
Stichting Charlie Braveheart
www.charliebraveheart.com